

Pirmutinis Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išėina kasdien apart nedėdienių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Visų Šalių Darbininkai, vienykitės! Jūs nieko nepralaimėsite, tik retėžius, o išlaimėsite pasaulį!

No. 222.

Telephone Stagg 3878.

Brooklyn, N. Y., Ktv., 21 d. Rugsėjo (Sept.), 1922.

Pavienio numerio kaina 4c. Metai XII. Dienr. IV.

PREZIDENTAS ATMETA KAREIVIAM BONUSUS

Bonusai, Girdi, Pakenktų Šalies Gerovei

KAPITALISTAI PER KARĄ PRISIPLĖSĖ NESUKAITOMUS MILIONUS, O KAREIVIAM PARODĖ SPYGA.

Washingtonas. — Po visų ilgų šnekų apie suteikimą "bonusų" (dovanų) kareiviams ir jūrininkams, pastarieji gavo spygą nuo prezidento Hardingo. Amerikos kapitalistai nenorėjo, kad būtų duota kiek atlyginimo kareiviams ir jūrininkams, tarnavusiems laike paskutinio imperialistinio karo. Tai Hardingas ir atmetė bonusus, kuriuos kongresas del visa ko buvo nubalsavęs. Mat, dabar eina kongreso rinkimai. Tai įvairūs kongreso nariai parėmė bonusus; norėjo prisigerinti kad juos vėl išrinktų į senatą ir atstovų rūmą kareiviai ir jų šeimos. Jie, suprantama, irgi iš širdies nerėmė bonusų kareiviams. Jie žinojo, kad prezidentas nepasirašys po bonusu bilium; todėl didesnė jų dalis ir neva rėmė tą bilij. Prezidentas gi galėjo daugiau drąsos parodyti ir parodė.

Prezidento rinkimai, mat, dar už dvejų metų. Tai buvusieji kareiviai galės iki to laiko pamiršti, kaip jiem pasitamavo prezidentas Hardingas; ir jie tuomet veikiausia balsuos, neatsimindami apie bonusu bilij.

Prezidentas Hardingas išvedžioja, kad šalies iždas negalys mėti pinigų; o kareivių bonusai pareikalautų iš iždo išmokėti kokius 4,000 ar 5,000 milijonų dolerių.

Sąmoningi darbininkai reikalavo imti iš pinigų, paskirtų karo reikalams, ir duoti atlyginimo kareiviams ir jūrininkams. Ponai Hardingai su tuo, suprantama, niekad nenorės sutikti. Nes tai būtų silpninimas karinio Amerikos imperializmo.

Paliuosuoti 9 Tariamai Komunistai iš 20 Areštuotų

11 DAR TEBELAUKIA PARANKOS IR SĖDI ST. JOSEPH'O KALĖJIME.

St. Joseph, Mich. — Po paranka (kaucija) iš vietinio kalėjimo iki teismui paliuosuoti sekami politiniai areštantai: Wm. Z. Foster, Earl Browder (iš Chicago); C. E. Ruthenberg, W. Dunn (iš New Yorko); Cyril Lambkin, Wm. Reynolds (iš Detroito); Alex Bail (iš Philadelphia); Max Lerner (iš Seattle).

Buvo reikalaujama iš visų po \$10,000 parankos. Bet Browderį paleido po \$5,000 parankos.

Fr. Ashworth'ą (iš Camden, N. J.) paliuosavo be parankos. Laikė valdžios užpuolimo ant vadinamo "komunistų" suvažiavimo gariose ties šia vieta, valdžios agentai smarkiai sumušė Ashworth'ą, taip kad jį turėjo gabenti į ligoninę ir ten

laikyti dvi dienas. Jis žadėjo netraukti teisman kaltininkus, jeigu vyriausybė daugiau nekludys jo už dalyvavimą minėtame suvažiavime. Vyriausybė sutiko su tuo pasiūlymu, ir paliuosavo Ashworth'ą.

Chicago Mokytojų Unija prie kaucijų prisidėjo su \$2,400 pinigais ir su "liberty bonds"ais", vertais 8,000 dolerių.

St. Joseph'o kalėjime dar tebesėdi ir kaucijos tebelaukia šie draugai:

Caleb Harrison, Norman Tallentire, Thomas O'Flaherty, A. Mihelic (iš New Yorko); Charles Krumbein, Charles Erickson, Eugene Bechtold, Philip Aronberg (iš Chicago); T. S. Sullivan, Emer McMillin (iš St. Louis'o), ir Seth Nordling (iš Portland'o).

ČIEPU DIRBTUVĖ RUSIJOS.

Samara. — Atsidarė Roux žiemni dirbtuvė-laboratorija. Dirba čiepus nuo raupu. Karštinės ir kitu limpamu lietu. Jinai buvo uždaryta ner kelis naskutinius metus. Dabar galėsianti varyti savo darbą bent per dvejetą metų. Daug įtaisų ir medžiagų laboratorijai suteikusi Amerikinė Šelpimo Administracija.

60,000 "Dokininkų" Laimėjo Senąsias Salygas

65c. Valandai už Paprastą Darbo Valandą ir \$1.00 už Viršlaikio Valandą.

New Yorkas. — Unija laivų krovėjų ir kitokių uostų darbininkų priverė laivų savininkus padaryti darbininkams nusileidimų. "Transatlantic Garlaivių Savininkų Sąjunga" buvo priversta palikti "dokininkams" senąsias salygas dar vieniam metam. Tuo būdu, laivų krovėjams ir kitiems uostų darbininkams bus po senovės mokama 65 centai už pa-

TURKAI REIKALAUJA RYTINĖS TRAKIJOS, ADRIANOPOLIO IR KONSTANTINOPOLIO

Jeigu Talkininkai Jiem Taitai Užtikrintų, tai Turkai Sustotų Žygiavę Pirmyn.

Paryžius. — Turkų nacionalistų vadas, Mustapha Kemal Paša, pasiuntė Prancūzų valdžiai pareiškimą su Turkų reikalavimais. Turkai reikalauja, kad talkininkai gražintų Turkam Rytinę Trakiją iki Maritzos upei taip pat Adrianopolį ir Konstantinopolį. Jis žada "kiek galint" užtikrinti laisvę Dardanellų sąsmaugos laivam visų šalių. Jis sutiktų prisiimti tarptautinę kontrolės komisiją. Jinai betgi turėtų būti greičiau Gallipolyj, o ne Konstantinopolyj.

Kol talkininkai atsakys į jo reikalavimus, tai Mustapha Kemal Paša prižada susilaikyti nuo priešingų jiem žygių.

Socialistai Dedasi su Darbo Partija Prieš Darbininkų Partiją

St. Louis, Mo. — Geltonieji, oficialiai socialistai mielai noru dedasi su neseniai iškepta Darbo Partija; bet jie purtosi nuo Amerikos Darbininkų Partijos. Mat, Darbo Partija daugiausia susideda iš smulkiosios buržuazijos ir yra perdėm oportunistinė. O Amerikos Darbininkų Partija yra revoliucinė proletariato organizacija. Todėl "socialis-

MILIONIERĖ GUBERNATORIAUS DUKTĖ IŠTEKA UŽ ŠOFERIO.

Bennington, Vt. — Elž. Turnerienė, duktė buvusio Vermont valstijos gubernatoriaus McCullough'o, ištekėjo už savo šoferio E. G. Johnsono. (Šoferis — tai automobilio furmonas.) Turnerienė turi bent 5 milijonus dolerių turto.

PRANCŪZŲ MINISTERIJA PRIESINASI VARTOJIMUI SPĖKOS PRIEŠ TURKUS.

Paryžius. — Prancūzijos ministerijų kabinetas vienbalsiai nutarė atsaukti Prancūzų kareivius iš Čanako. Čia buvo dikti Prancūzų kareivių būriai drauge su Anglų kareivėmis. Prancūzų valdžia vengia visokio susikirtimo su Turkais.

Prancūzai Stoja už Diplomatinį Susitaikymą.

Prancūzija stoji už Turkus, Angliją už Graikus. Prancūzijos ir Anglijos reikalai delei Dardanellų grižtai priešingi. Bet Prancūzai neišdrįsta eiti į ginkluotą kovą su Anglais. Bijo, kad Anglai nelaimėtų. Todėl Prancūzai dabar perša diplomatiniais būdais išrišti klausimus Turkų, Graikų, Dardanellų.

Japonai Turi Apleist Šiaurinį Sachaliną

Stuttgertas. — Mirė Heinrich Dietz, senas socialdemokratų veikėjas, sulaukęs 79 metų amžiaus. Dietz labiausia pasižymėjo tuom, kad įkūrė didžiausią socialistinių raštų išleis-tuvę Vokietijoje; leido ir socialdemokratų teorinį žurnalą "Neue Zeit". Nuo 1881 iki 1918 m. Dietz buvo socialdemokratų atstovas Reichstage.

Mirė Dietz, Vokiečių Socialdemokratų Vadas.

Grižta Dirbti 30,000 New Yorko Central Gelžkelių

New Yorkas. — Pagaliau, susitarė New York Central gelžkelių su atstovais savo dirbtuvių streikininkų. Pagal sutartį, bėgyj 30 dienų grįš dirbti 30,000 streikininkų. Kompanija duoda jiem tas pačias salygas, kurios buvo išdirbtos Chicago konferencijoje tarp streikininkų atstovų ir 50 gelžkelių dirbtuvių streikininkų. Vadinasi, New York Central gelžkelio dirbtuvių streikininkai, anot sutarties, turi gauti savo senosius darbus. Mokesnis jiem bus

Mirė Dietz, Vokiečių Socialdemokratų Vadas.

Stuttgertas. — Mirė Heinrich Dietz, senas socialdemokratų veikėjas, sulaukęs 79 metų amžiaus. Dietz labiausia pasižymėjo tuom, kad įkūrė didžiausią socialistinių raštų išleis-tuvę Vokietijoje; leido ir socialdemokratų teorinį žurnalą "Neue Zeit". Nuo 1881 iki 1918 m. Dietz buvo socialdemokratų atstovas Reichstage.

RUSIJA GAIVINA SAVO PRAMONĘ

GERAI VEIKIA BANKAI; NEBLOGI GELŽKELIAI.

Sako F. P. Walsh, Buvusis Pirmininkas Jungt. Valst. Karo Darbo Komisijos.

Washingtonas. — Grįžo iš Sovietų Rusijos Frank P. Walsh. Praneša, kad Sovietų valdžia sekmingai gaivina Rusijos pramonę; patatinės pramonės šakos yra valstybės rankose; Sovietai valdo stambiausius fabrikus, gelžkelius ir kt. Jis atrado, kad žmonių minios karštai prisirišusios prie Sovietų valdžios. Spekulationai prie naujosios ekonominės politikos, tiesa, tunka, kaip peniukšliai. Bet žmonės apskritai supranta, kad Sovietai padarė gerą laikiną žingsnį, tam tarpui vėl įvedami privatinį valdymą smulkiosios ir vidutinės pramonės. Anot Walsh'o, Maskvos bankai veikia gerai ir taisyklingai. Maskvos Valstybinio Banko direktorius gauna \$100 algos į mėnesį, ir pasišventęs dirba. Pirm revoliucijos jis gaudavo \$20,000 iki \$30,000 metam. Stambieji gelžkeliai gerai veikia; mažesnieji dar nespėjo atsieriebt. Viename audimo fabrike Maskvoj dabar dirba 6,000 darbininkų; pirm karo jame dirbo 8,500 darbininkų.

Grižta Dirbti 30,000 New Yorko Central Gelžkelių

New Yorkas. — Pagaliau, susitarė New York Central gelžkelių su atstovais savo dirbtuvių streikininkų. Pagal sutartį, bėgyj 30 dienų grįš dirbti 30,000 streikininkų. Kompanija duoda jiem tas pačias salygas, kurios buvo išdirbtos Chicago konferencijoje tarp streikininkų atstovų ir 50 gelžkelių dirbtuvių streikininkų. Vadinasi, New York Central gelžkelio dirbtuvių streikininkai, anot sutarties, turi gauti savo senosius darbus. Mokesnis jiem bus

Grižta Dirbti 30,000 New Yorko Central Gelžkelių

Gauna Pablogintas Salygas.

New Yorkas. — Pagaliau, susitarė New York Central gelžkelių su atstovais savo dirbtuvių streikininkų. Pagal sutartį, bėgyj 30 dienų grįš dirbti 30,000 streikininkų. Kompanija duoda jiem tas pačias salygas, kurios buvo išdirbtos Chicago konferencijoje tarp streikininkų atstovų ir 50 gelžkelių dirbtuvių streikininkų. Vadinasi, New York Central gelžkelio dirbtuvių streikininkai, anot sutarties, turi gauti savo senosius darbus. Mokesnis jiem bus

NUSAUTAS KUNIGAS SU PARAPLONE MYLEDAVOSI SENAME APLEISTAME NAME

New Brunswick, N. J. — Kas, ištikrųj, nušovė kunigą Hall'ą su jo mylimąja avele Mills'iene, dar nėsą tikrai žinoma. Bet detektyvai sako, kad juodu slapta ateidavo pasimylėti į vieną seną apleistą namą girioj už

SOVIETAI NESIŪS RAUDONOSIOS ARMIJOS Į TURKIJĄ PRIEŠ ANGLUS

Bet Teiks Turkam Moralės Paramos ir Amunicijos

Vyriausias Sovietų Valdžios Tikslas — Atgaivinti Rusijos ūkį.

Maskva. — New Yorko "Times'ui" iš čia praneša, kokiais būdais Sovietų valdžia ketina remti Turkus. Sovietai nežada siųsti Turkams į talką savo raudonąją armiją. Bet jie žada Turkam duoti moralės paramos, na, ir ginklų ir amunicijos. Sovietų Rusija neisianti į tiesioginį karą su Anglija del Dardanellų ir Konstantinopolio. Sovietų vadai užsidavę sau darbą-atstatyti savo šalies ūkį. Tai vyriausias, artimiausias Sovietų valdžios uždavinys ir tikslas.

Londonas. — "London Times" tvirtina, kad bolševikai davę Turkų nacionalistam dikčiai aukso ir brangakmenių. Tuom prisidėję prie apginklavimo ir palaikymo jų armijos.

KITAS REDAKTORIUS AREŠTUOTAS UŽ PANIEKINIMĄ "INDZIONKSINO"

Memphis, Tenn. — Areštavo Sanders'ą, "Memphis Press" redaktorių. Kaltina, kad jis "paniekinęs teismą". Sanders'as kritikavo savo laikraštįj Daugherčio drausmę (indzionksina) prieš gelžkelių darbininkus; kritikavo taip pat vietinį teismą, kuris nuteisė 6 mė-

nesiams į kalėjimą Cohen'ą "Labor Review" redaktorių. Sanderso kritika buvo mandagi; tai buvo nusiskundimas, kad teismai panaikina žodžio ir spaudos laisvę. Bet ir tokia kritika užkliuvo teismo "šventenybei". Sandersas iki teismo paleistas po \$1,000 paranka.

mokamas numuštas, tai yra toks, kokį Gelžkelių Darbo Komisija buvo gelžkeliu-čiam paskyrusi birželio 30 d. š. m. Streiklaužiai irgi liksis darbe.

Seimas Geltonųjų Vokietijos Socialistų

Augsburg'as, Vokietija. — Vakar čia prasidėjo konferencija Vokiečių Socialdemokratų Partijos. Rytoj prasidės Geroj konferencija vadinamą "nepriklausomųjų" socialistų. Ir vieni ir kiti dirba planus delei tarpsavinės vienybės.

Ateinančią subatą geltonieji ir rudieji "socialistai" sueis į vieną bendrą konferenciją. Susijungę jie sudarys Reichstage (Vokiečių parlamentą) bent 40% visų atstovų.

3,800 AUDEJŲ-VERPEJŲ ISLOŠĖ STREIKĄ.

Arctic, R. I. — Wm. H. Derrick, organizatorius Amalgamėtų Tekstilinių Darbininkų Unijos, praneša, kad ateinantį panedėlį į dar-

bą grįš 3,800 streikininkų, sekamų audimo bei verpimo dirbtuvių darbininkai: E. B. and R. Knight Komp., Royal, Valley Queen ir Natick Medvilnės Komp., taip pat Centerville ir Arctic.

Streikas įvyko, kuomet kompanijos pasiskelbė numušiančios darbininkam mokesnį 20%.

IŠ LIETUVOS

Šiauliai. — Reikijavos durpyno darbininkai liepos 21 d. įteikė Amerikos B-vei reikalavimą padidinti algas. Iki šiol 8 valandų darbo dienai buvo mokama suaugusiems 80 auksinų, vaikams — 40 auksinų. Be to, prie mašinų ir transportierio darbininkams buvo mokama 5 auksinai priedo nuo 1,000 pagamintų durpių lentelių. Reikalaujama už 8 val. darbo mokėti suaugusiems 120 auksinų ir 60 auksinų mokiniams, priedą gi pakelti iki 100 auksinų nuo 1,000 durpių lentelių. Jei reikalavimai nebus patenkinti, bus skelbiamas streikas.

Joniškis. — Daunusavos dvaro moterys gauna menką atlyginimą. Geruoju savininkas nesutiko pakelti algų. Įvyko streikas, bet del stokos organizacijos ir vienybės nieko nelaimėta. Išnaudojimas eina toliau.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienijose Valstijose ir Kanadoje — metams \$7.00; pusei — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00. Kitose šalyse: metams \$9.00; pusei — \$4.50

NAUJO KARO DEBESIAI

Britanijos ir Francijos imperialistai, nepasidalindami karo grobiu, slapta suokalbavę vieni prieš kitus, dabar atvirai susikirto. Atrodo, jog gali net karas kilti. Kasnys, kuriuo jie nepasidalina, yra Dardanellai.

Dardanellai yra siaura pertaka tarpe Aigejos ir Marmoro jūru. Tai yra vandens kelias, jungiantis Aziją ir Europą. Didžiojo karo metu Britanija dėjo labai daug pastangų atimti iš turkų Dardanellus. Bet, dideliam visų nusistebejimui, išklojus apie 200,000 žmonių, Britanija pasitraukė. Pasitraukė tada, kuomet jau buvo manoma, jog tuojau užkariaus Dardanellus. Turka tada manė, jog jie atmušę Britanijos laivyną kokiu tai stebūklingu būdu.

Vėliaus, vienok, paaiškėjo labai įdomus dalykas. Kada Britanija buvo jau arti paėmimo Dardanellų, carinės Rusijos imperialistai slapta pareikalavo, kad Dardanellai būtų pavesta Rusijai. Priešingame atsitikime Rusija paliausianti kariuoti ir padarysianti atskirai taiką su Vokietija. Vokiečių militarizmas tada dar buvo galingas. Padarę taiką su Rusija, Vokietijos imperialistai būtų paspaudę į vakarus ir Antanta gal būtų neatlaikiusi. Tada nugalėdama Britaniją ir ji sutiko išpildyti Rusijos imperialistų reikalavimą. Bet žinodama, kad vėliaus priešeis kariuoti su rusais delei Dardanellų (nes tada dar niekas nesitikėjo, kad Rusijos darbininkai nuvers caro valdžią ir įsteigs savą valdžią), Britanija, būk tai negalėdama paimti Dardanellų, pasitraukė. Britanijos imperialistai manė, jog nuo turkų, ar bile kokios kitos šalies, bus lengviau atimti Dardanellus, negu nuo Rusijos.

Dardanellai pasiliko turkams. Pasibaigus karui, žinoma, Antanta pradėjo šeiminkauti Konstantinopolį. Rodos, Dardanellai pavesta "globali" taip vadinamos "Tarptautinės Komisijos", kurioj Britanija turi liūto dalį. Britanijos įrankis Grekija veržėsi Turkijon. Francijos imperialistams buvo labai pavydu delei Britanijos šeiminkavto ten. Prasidėjo kiverčiai tarp tų dviejų šalių imperialistų. Turka nacionalistai, matydami nesitikimus imperialistų abazė ir tikėdamiesi gauti pagamos iš Rusijos kovai prieš imperializmą, pasinaudojo proga ir atsiskakė pildyti Sevres'o taikos sutartis. Prasidėjo karas tarpe grekų ir turkų. Britanijos viešpačiai rėmė savo įrankius grekus, o Francijos viešpačiai rėmė turkus. Pirmiaus tai permatė tik atydziai tėjiantieji imperialistų kiverčius delei karo grobio, bet dabar jau visiems paaiškėjo. New Yorko "Times'o" korespondentas, Edwin James, iš Paryžiaus rašo:

"Britanijos atsišaukimas imtis ginklo apgynimui Konstantinopolio ir pertakos nuo galimų Mustapha Kemal Pašos atakų sutikta Paryžiu, jei ne visai rūščiai, tai labai šaltai.

"Paviršutiniai į tai žiūrint, gal bus sunku suprasti tai. Taip žiūrint, gali būti nesuprantama, kodėl Francija, turinti didžiausią pasaulįj militarizmą, nori matyti betvarę Artimuosiuose Rytuose. Bet pažiūrėjus giliau, kur glūdi priežastys kiekvieno tarptautinio žygio, nesunkiai tai suprasti.

"Per du metus Francija rėmė turkus nacionalistus prieš grekus, nes ji nenorėjo, kad grekai, Anglijos mokinami, šeiminkautų Turkijoj. Imant dar atydon tai, kad Francija pilna pagiežos prieš Britanijos viešpatavimą ant pertakos, lengva suprasti, kad galimas pavojus Britanijos viešpatavimui Dardanelluose nei kiek nesukelias sujudimo ant Seine krantų, kaip kad tai sukelia sujudimą ant kranto Thames'.

Vadinasi, pavojus Britanijos valdymui Dardanellu nei kiek nesujudina Paryžiaus (ant kranto upės Seine) imperialistų, kuomet tai sukėlė didelį sujudimą Londono (ant kranto upės Thames) imperialistų tarpe. Francijos imperialistai juk tik ir laukė tokios valandos. Jei jiems neteks Dardanellai, tai ir jų konkurentai neturės jų.

Britanijos imperialistai rengiasi ginti savo interesus. Dardanellai per daug riebus kasnys nusileisti. Delei to Europos padangė niuakias juodas, baisus karo debesis. Ar kils karas? Mes manome, kad ne. Viena, nors imperialistai ant peilių eina vieni prieš kitus, bet jie visi bijo revoliucinio judėjimo. Pjovynės tarp savęs nusilpnintų jų galią. O revoliucinis judėjimas atsigauna. Antra, žaizdos ką tik pasibaigusio broliūdingo karo dar neišgydijusios. Dar neišdžiūvęs kraujas Europos laukiamas. Darbininkų klasa gali nepakęsti naujų žudynių

APŽVALGA

ISGELBĖTA,

BET AR ILGAM?

"Draugas" No. 219 rašo: "Sulyg pranešimų Lietuvos laikraščių, mūsų valdžia vienu tarpu buvo taip sunkioj padėtyj, kad jau beveik neturėjo iš ko mokėti valdininkams algas. Valdžia jau buvo nutarus parduoti dalį savo aukso. Tuomet Lietuvos ūkio, Bankas, išdavė, valdžiai paskolą, paimdamas užstatan pusantro milijono aukso rublių. Tokiu būdu Lietuvos auksas tapo išgelbėtas nuo pardavimo ir dabar Lietuvos valdžia tą auksą po truputį vėl išsiiperka".

Vadinasi, Lietuvos valdžia įlindo Lietuvos ūkio Banko kišeniu ir dabar tas bankas kontroliuoja visą valdžią. Na, o to banko vyriausios galvos — kunigas Vailokaitis ir broliai. Kitaip sakant, ne tik valdžioje kunigai su zakristijonais turi viršų, bet ir, bankieriais pasidarę, užvaldo visą valstybės turta.

"Draugas" džiaugiasi, kad Lietuvos auksas tapo išgelbėtas. Mat, iš valstybės išdo jis perėjo į brolių Vailokaitių rankas, kurje "Draugui" yra daug artimesni, todėl jis ir sako, kad tas auksas esąs išgelbėtas! Bet ar ilgai jis bus išgelbėtas? Ar ilgai ūkininkams gali laikytis, kuomet jis jai savo padargus nuveša į krautuose ir išmaino ant duonos? Dabar lyginai taip yra ir su Lietuvos valdžia.

KAZIN PRIE KOKIOS UNIJOS JIE PRIKLAUSO?

"Naujienos" rašo, būk "Laisvės" ir "Vilnius" spaustuovės esą "skebinės", nes jos nepriklausą prie unijų. Tokiu būdu ir darbininkai esą skebai.

Lai būna taip. Bet mes visgi norėtume žinoti ve ką prie kokios unijos priklauso "Naujienų" redaktoriai ir gascadoriai, kurie visą savo amžį tamposi po teismus su tos pačios bendrovės nariais? Toliaus. Prie kokios unijos tie patys ponai priklauso, kad jų darbininkai prieš juos net streiką buvo paskelbę? Ar jie nepranešė savo unijos varda į vietą? Mes lauksime.

PILNAI SUTINKA.

"Draugas" gailomis asaromis aplaisto tuos Rusijos socialrevoliucionierius, kurie visą laiką užsiėmė kontr-revoliuciniu darbu ir kuriuos valdžia nubaudė, ir šiuo klausimu "Draugas" pilnai sutinka su "Naujienomis", nes, ve ką pasako: "Socialistai, ypač lietuviški, kuriems Amerikoje vadovauja 'Naujienos' su Grigaičiu, baisiausia rieiasi su bolševikais. Nei vienas 'Naujienų' numeris neišsina be tų rietėjų. Ir dabar jie verčia,

rauda del to, kad bolševikai žudo Rusijoje socialistus. Jie verčia ant bolševikų nedorybių ir baisei nybių kaltus. Už tai nesiginčysime. Bolševikų įvykintas socializmas parodė jo pasekmes ir toliau da aiškiau rodo. Jos yra baisios ir biaurios. Tik sužvėrėjusios širdys jomis gali gėrėtis".

Kada eina kalba apie Tarybų valdžią ir bolševikus, tai "Naujienos" su "Draugu" sutartinai dainuoja dueta, mūša vienas būnan ir varo bėndrą darbą. Tik kiltais klausimais kaip kada pradeda spiaudytis, bet tas dalykų stovio nepakeičia.

KŪR LIETUVOJE DARBININKAMS GERIAUSIA VIETA?

Į Lietuvos Darbininkų Sąjungos suvažiavimą atsilankė Lietuvos ambasadorius Amerikoje Čarneckis ir ve ką pasakė: "Lietuva atstatyta daugiausia dėka paprastų darbininkų ir todėl Lietuva savo socialiam surėdyme eina prie to, kad darbininkams būtų kuogeriausia".

Jeigu ponas Čarneckis sako teisybę, o mes linkę manyti, kad jis sako teisybę, tai Lietuvoje geriausia vieta darbininkams kalėjimuose, nes dabar Lietuvos valdžia visus darbininkus kemsu į kalėjimus.

Veikiausiai Lietuvos valdžia dabar ir registracija įvedė, kad už suminktus pinigų daugiau kalėjimų parstatyti Lietuvoje ir dar likusius darbininkus į juos sukimšti, kad atsiliginus jiems už atstatymą Lietuvos.

KAS NATURALIŠKA —TAI JAU NĖRA TAIP BLOGA.

"Kairioji" (į atbulą pusę) "Darbininkų Tiesa", užsistodama už jungtuves su "nedžiagiškais išrokavimais, sako, kad "kas naturališka — tai nėra jau taip bloga".

Kada prie kapitalo viešpatavimo kapitalistas naudoja darbininką, kada baltijo teroro šalyj, kaip ana Lietuvoj ar Latvijoje, žvalgyka karkina, žudo darbininkus, tai irgi naturališka. Paskak "D. Tiesos", išeitį, kad "ir tai "nėra jau taip bloga".

Toks "Darbininkų Tiesos" mokslas apie "nėra jau taip bloga" man labai primena tą socializmo mokslą, kurį pirmame 1919 metų pusmetyje skleidė social-patriotų viešpatavimo laikų LSS. organas "Kova". Ji tuomet mokino, kad naudojimas tai naturališkas dalykas ir už tai socialistai neprivalo skleist darbininkų tarpe klesinės neapykantos prieš išnaudotojus.

Pasisekimo "Darbininkų Tiesos" ramščiams! Z. A.

W. Obertaine.

Kas Atsitiko Ant Vandenyno

Scenos vieta—keturi tūkstančiai kilometrų nuo artimiausio krašto; lenta viduryj Ramiojo vandenyno.

Veikiantieji asmenys: Karolis, jaunas jūreivis. Petras, senas jūreivis. Ryklė.

Karolis (pukšėdamas bangose ir įsikabinęs ranka už lentos). —O, prakeiksmas... (Užsirites ant lentos, prunkščia ir splaudo vandenį) Prakeiksmas... Reiškia, likimo lenta visgi dar išvysti padangę. Bet už tai nieko kito nesimato apart padangės... Laiyjo neį pėdsakų neliko. Viskas dingo, visi paskendo... Nei gyvos dūšios nepasiliko... Taip. Ką aš dabar turiu daryti? Pirmiausiai, kaip sužinoti, kur aš dabar randausiu? Viduryj vandenyno,—stačiai viduryj vandenyno,—tarpe dangaus ir vandenyno bangų. Savaitė laiko atgal mes išplaukėme iš Valparaiso; iki Oaklandui, veikiausiai dar yra geri penki tūkstančiai jūrinių mylių, o gal ir daugiau. Ir laivai šitą vietą savaitėmis nepasirodo... Na, geriau jau nusėsti, negu kad taip, kaip aš dabar, išsigelbėti.

Petras (išlindęs iš po vandens, rėkia). —Gel...gel...bėk!

Karolis. —Simts vėlnių, dar vienas atsirado. Ei, prieteliau, geriau pasilik ten... greičiau galas bus.

Petras. —Ar pas tave užteks vietos del dviejų?

Karolis. —Vietos užteks ir dviem, kad per dvi savaites palengva badu mirti. (Petras plaukia prie jo arčiau, Karolis griebia jį už švarko kalnieriaus ir traukia ant lentos). Bet kas per vienas esi? A, Petras... Na, risks, seni, greičiau... Reiškia, du esame laiminguju... liekanos žuvusios žmonių. Na, sėkis ant mano divono.

Petras. —Pagaliau jau išsigelbėjau iš pavojaus... Ačiu viešpačiui.

Karolis. —Taip-p, pavojus kitas dalykas.

Petras. —Kaip, ar tu tik vienas? Visi kiti nuskendo?

Karolis. —Taip, visi nuskendo. Kaip akmenys dugnan nuvažiavo. Kada senis šoko valtėn, ji apvirto. Visi, kaip katės, nuskendo.

Petras. —Vargšai...

Karolis. —Kada pradėjo vandenų springti, tai senis dar koliotis buvo bepradedas, kumščiomis grumoti bandė. Bet jau nebuvo nieko, kas būtų klausęs.

Petras. —Kur tu šitą lentą gavai?

Karolis. —Tai durys nuo apsiirengiamojo kambario. Stiebas luždamas pataikė į duris, numušė jas nuo zoviesų. Štai, matai, ir užrašas užsiliko: "Del vyrų".

Petras. —Tai tau ir gelbėjimosi valtis.

Karolis. —Badu stipti nedaro skirtumo, ar tu būtum puikioje valtyje arba ant šito divono.

Petras. —Ar tu maisto neturi?

Karolis. —Kur tu maisto turėsi. Juk visa tai atsitiko taip staigiai, nelauktinai. Ir apsitėdyti nespėjau, kaip vandenyje atsidūriau.

Petras. —Žinai, Karoli, mums reikia susiglausti ir būti viduryje lentos; kad kartais bangos nenuplautų nuo lentos. O dar geriau būtų, kad mudu susiglaustumė ir susiristumė vienas su kitu. Štai tau ir diržas... Juoskis, va, taip... Dabar duok man... Taip, gerai... Dabar daug stipriau ir nuo lentos nenuslysime (Abudu ilgai tyli.)

Karolis. —Tavo sugalvojimas gana geras, nes dabar truputį šilčiau. Visgi vienas kitą šildome.

Petras. —Taip. Ir dviem visgi geriau. Ar neteisybė?

Karolis. —Taip, geriau. Bet abiem mirtis neišvengiama.

Petras. —Dievas mielaširdingas. Gal kartais koks nors laivas užsuks.

Karolis. —I čia laivai neužsuka. Šita vieta, apart mūsų kompanijos laivų, nei vienas laivas neplaukioja,—o mūsų sekantis laivas per čia eis tik už keturių savaičių. Jeigu iki tam laikui ir išgyventume, tai dievai žino, kur mus bangos nuneštų.

Petras. —Arba ryklės surys. Karolis. —Arba nusiripime nuo lentos ir ten, apačioje, plaukiosime tarpe visokių biauurybių ir dar išdraskytomis akimis. (Glaudžiasi vienas prie kito dar arčiau. Vėl ilga tyli.)

Petras. —Žinai, Karoli, visgi dviem geriau ir linksniau.

Karolis. —Taip. Laikas greičiau bėgti, nėra taip nuobodu.

Petras. —Glauskis prie manęs arčiau. Žinai, geriausiai būtų apsikabinti. Ot, šitai. Dabar geriau,—ar neteisybė?

Karolis. —Taip, geriau. (Tyli.)

Petras. —Ir kiek tai pas žmogų raudasi šilumos. Kaip tai šildo, tartum pečius.

Petras. —Ar žinai, Karoli, ką aš mir-tijų?

Karolis. —Na, o ką?

Petras. —Tą, kad mudu vienu randa-mės tūkstančių mylių plotmėje.

Karolis. —Tas teisybė. Vienų-vieni.

Petras. —Jeigu kas mums būtų pasu-kęs, kad taip atsitiks...

Karolis. —Tai-ip... Nemintijome, ne-svajojome, kad drauge mirti reikės.

Petras. —Gyveni, gyveni greta viens kito, nekreipi vienas į kitą jokios atydos, žodžio vienas kitam nepratari,—ir štai, prisiejo apsikabinus sėdėti... ir abiem sykiu reikės žuti.

Karolis. —Tu, Petrai, puikus vyras. Laikyk mane stipriau.

Petras. —Nei priešakyje, nei užpa-laije per tūkstančius mylių nėra nei gyvos dūšios. Tik vien sūrus vanduo ir debesys danguje.

Karolis. —Užsikabinti už kokio nors debesio ir kaboti. Jis tave neštų, neštų ir išneštų iki sausžemio.

Petras. —Niekas kalbi. Argi debesų gali rūpintis mūsų likimu? Ar tu nepastebėjai, kad debesys niekad žemyn nežiūri? Žinai, kada debesys susideda taip, kad išro-do panašų į žmogaus veidą su ilga barzda, tai jie niekad žemyn nežiūri, o vis pirmyn, tolyn. Jie net nežino, kad žmonės yra.

Karolis. —Klausyk, Petrai...

Petras. —Ką sakysi?

Karolis. —Ką dabar sakytų mūsų ham-burgiskės, jeigu jos mudu matytų...

Petras. —Joms dabar gerai Hamburgu. Vaikščioja sau gatvėmis, po kojomis žemė, čeverykais kaukši ir visai nesupranta, ko-kia laimė gatvėmis vaikščioti.

Karolis. —Teisybė, dabar ten jau švies-sas pradeda degti—namuose ir krautuose. Ir merginos išsina gatvėmis pasivaikštinė-ti...

Petras. —Prisispauk prie manęs dar labiau... Visai prisiglausk prie manęs. Ot, taip...

Karolis. —Dabar...

Petras. —Ką norėjai sakyti?

Karolis. —Aš turiu truputį maisto.

Petras. —Argi? O ką tu turi?

Karolis. —Pusbuteiliuką romo.

Petras. —Simts vėlnių... Tai puiku!

Karolis. —Ir žinai, ką mudu padarysi-me? Imkime ir kas valandą po gurkniuokim rykime, o paskui, kada visą išbaigsime, lai-tada mudu velnias palengva griebia.

Petras. —Puiku, Karoli. Žinai, laivai gerai, kad du esame, nes dviem visgi ge-riau ir linksniau.

Karolis (traukia buteliuką). —Reiškia, aš tuojaus ir pradėsiu... Ar gerai?

Petras. —Gerai, gerai, gerk sveikata.

Karolis. —(Negeria, bet užsimatę žiūri į buteliuką.)

Petras. —Jau ir užsisvajojai... Apie ką svajoji, ar apie motužę?

Karolis. —Motinos neturiu... Motužę jau seniai mirus. Aš turiu mylimąją—Hamburgu. Elzytę...

Petras. —Elzytę? Ar matai... Ir mano mylimosios vardas Elzytė.

Karolis. —Juk tu irgi iš Hamburgu, o ten nestokuoja Elzyčių. Mano mylimoji—Elzytė Iogansen. (Geria ir buteliuką perduoda Petrai Ilgai abudu tyli.)

Petras. —Karoli... Klausyk, Karoli... Karolis. —Sakyk. Petras. —Juk ir, mano mylimoji—Elzytė Iogansen. (Pahaiga rytoj.)

JULIUS JANONIS -- KLASIŲ KOVOS DAINIUS (Janonio Mirties Penkmetinėms Paminėti.)

I. Kad geriau suprasti ir įvertinti Julius Janonio poezijos svarbą darbininkų klasei ir išaiškinti jos kiltį, mes trumpais žodžiais apžvelkime meno sritį aplamai.

Meno (dailės, poezijos, muzikos) prasmė, tikslas — tai organizuoti žmonių idejas bei jausmus. Šiame ir tik šiame, žmonių idejų bei jausmų organizavime, menas turi prasmės ir teisės egzistuoti. Ši jausmų organizacija gal būt sunaudojama žmonijos kovai su gamta, jos klūtims pašalinti, sau tarnauti priversti ar kad palankesne bei malonesne ją padariusi.

Be to, idejų ir jausmų organizacija labai svarbios rolės lošė, o dabar ypač lošia tarpusavyje žmonių kovoj — tautų, luomų ir klasių kovoj. Šioj pastaroji meno rolė dabar įgijo didelės reikšmės ir toli pralenkė virš minėtąją, pirmąją. Todėl, mums, klasių kovos šalininkams, ir prisiėma smulkiau apsisotiti ant meno, kaip darbininkų klasės kovos ir visos žmonijos laimės impulso.

Taigi, aplamai imant — menas, tai visuomenės ekonominės bazės vienas iš ideologinių reiškinų, davinių, taip pat kaip tuo daviniu yra religija filosofija ir mokslas.

Meno žydėjimas ir puolimas, jo turinys ir stilius, galop jo evoliucija, keitimasis — visa kas galų gale iš anksto nulemta ir nustatyta tos gėdynės ekonominių sąlygų.

Kaip tik praeitin grimsta toji ar kita visuomenės formacija — podraug su ja savo dienas atgyvena ir jos pagimdytas menas. Jį pakeičia naujas, kuris įgauna pasikeitusios socialiai — ekonominės būties charakteringuosius požymius. Visa meno istorija, kiekvienam savo puslapyje, lūdią šiuo pamatavimų teisingumą.

Dabartinės didžiųjų perversmų mūsų planetos gėdynės dėka mes stovime naujo pasaulio angoy — mes dar tebesame, bet jau žengiamo iš mirštančios buržuazijos civilizacijos pasaulio į gimstantį socializmo naująjį pasaulį.

Daugelis, ypač "korifejų", "užsitarnavusių" menininkų suvisu netiki į proletarų meno ateitį ir žodžius "proletarų menas", "proletarų poezija" taria su šypsna, patys save gi skaitydami tokiais, kurie talpina savyje "visai žmonijai", tam skaičių ir proletariatai, bendrą ir įgimtą meną — dailę, poeziją ir visą, kas meno sąvokos apimama.

Be išties, tokie buržuaziniai menininkai, sąmoningai ar ne, noroms ar ne, yra vien kapitalo ir buržuazijos demagogijos vergučiai.

Tad pažvelkime, kiek tuose buržuazinių menininkų žodžiuose ir abejonose yra tiesos.

Buržuazijos pasaulyje, kuris pagrįstas yra laisvos konkurencijos (varžytinių) principu, menininkas buvo paliktas pats savo likimui — likimui žaismo. Menininkui, ėmusiam kurybos, buržuazija tardavo:

— Tu įgavai profesinį išsilavinimą, tad kurki, ir, jei tavo paveikslai, skulptura ar poezija man patiks, tai aš jų pirksiu.

Ar menininkas savo darbui liuosai pasišvęsti galimybės turi ir ar jis yra medeginiai ganėtinai aprūpintas, kad įgyt jo įkvėpimo iškūnijimui, dažnai brangios, medegos, — visa tai buržuazijai nerūpėjo. Kad menininkas šioj kovoj už būvį gali sužeisti, ar bent pakenkti savo talentui ar ir suvisu žūti — buržuazijai labai mažai rūpėjo.

Buržuazija, tikėdama į "laisvos konkurencijos" didelę reikšmę progrose, buvo ir tebėra įsitikinusi, kad šioji varžytinių malonioji laisvė duos tai, kad išliks stipresni ir su didesniu talentu menininkai, ir šioji konkurencija privers šiuos menininkus duot tą maksimumą, ką jie duot įstengia. Kas tai, jei ne pirklų siauras egoizmas ir kapitalistų žiauri eksploatacija?

Išties, gi, šios "laisvos varžytinės" privedė prie to, kad menininkai, stengdamiesi viens kitą iš rinkos išstumti, ėmės kurti taip, kad atkreipti į save pirklėjo dėmesį, stengėsi viens kitą pralenkti savo "talento drąsa", "kurybos naujenybe". Ir suprantama, kad vaikydamiis pirklėjo, "šaukdami rinkoj", jie metėsi į kraštutinumus ir nesąmones, kasdien tvėrė vis naujas, vis su sensacingesniais vardaais ir programais "mokyklas" ir galų gale sunku jau ir susivokti, kame baigias reklama, o kame prasideda tikrasai menas.

Taip buvo ir yra kitur, taip buvo ir yra Lietuvoj, tik čia su savotiniais, Lietuvai atatin-kamais požymiais.

Šiuo reikalu mes mielu noru suteikiame žodį vienam dabartinės Lietuvos pirmėiviskniam menininkui-dailininkui Ign. Šlapeliui. Va, toj dailininko mintys: (ir vieno lietuvių darbininkų laikraščio pastabas:)

"Dailininkas Ign. Šlapelis "Skaitymų" XIII knygoj duoda labai įdomų straipsnį apie dabartinę buržuazinę kultūrą apskritai. Jis nebe viena tik Lietuvą mato ir daro tokią išvadą kas link dabartinės Europos kultūros:

"Visa europiečių dabartinė, taip vadinama kultūra, rašo Šlapelis, diametraliniai priešinga meno augimui. Ji tiesiog užkerta kelią meno įtakai. Mūsų kultūra labai budri sargyba, ginanti ir trukdanti įvykti tarp žmonių meilei ir teisybei. Menas yra, tarp ko kita, tų dviejų deivių: meilės ir teisybės, šiandien po kojomis minamų, pranašas ir kunigas".

Zinoma, ne visoks menas yra meilės ir teisybės pranašas ir kunigas. Ne vienodą taip pat meilę ir teisybę jis skelbia. Tai priklauso visų pirma nuo to, kokios klasės meilę ir teisybę menininkas skelbia. Ir apie Ign. Šlapelio skelbiamosios meilės ir teisybės vertę verčia mus abejoti jo kabinimasi už Nitės skvernų, klabinimas į šios dienos "galingųjų" duris ir kovos su puvančia buržuazijos kultūra bijojimas. Vienok daug ką pastebėjo jis teisingai.

"Visose šalyse", rašo Šlapelis, "kur tik šiek tiek europiečių civilizacija pakilus, visur oras persisunkęs yra nuodingiausiais miazmais, didžiausia neapykanta, noru vienas kitą prartyti, ar bent po kojomis suminti, žinoma, vis tai vardan civilizacijos, kultūros ir kitų gražių, bet tuščių žodžių."

"Mūsų laiko menininkai gyvena ir alsuoja tais pačiais miazmais, kaip kiti žmonės, ir nešioja savyje visas savo amžiaus ydas, dažnai, gal net sustiprintame laipsnyje, kaip jautresni žmonės."

"Begu kas išmintingas gali reikalauti, kad menas, menininkai visą dabartinę tvarką, visą kultūrą, kuria taip visi didžiuojasi, augstyn kojomis pastatyti ir įsteigti ant žemės meilės viešpatystė..."

"Jei tokios galingos įstaigos, kaip katalikų bažnyčia ir visokios kitos religinės organizacijos, kurios giriiasi vykdančios Kristaus karalystę ant žemės ir plečiančios meilę žmonių tarpe, begėdiškai flirtuoja su Molochu, darydamos gražias akeles, melinasi parlamentams, valdžios atstovams ir, norėdamos jiems įtikti, laimina jų barbariškumą, tai kaip gi, kaip gi galima reikalauti nuo atskirų žmonių, nuo menininkų, kad jie stipresni būtų už dideles organizacijas, ir kad visą dabartinį melo ir apgaudinėjimo aparatą užšyk sudrugzentų."

Aišku, (rašo darbininkų laikraštis), kad nū buržuazijos menininkų negalima nė reikalauti, kad jie visą dabartinę tvarką, visą miazmais prisigėrusią buržuazinę kultūrą augstyn kojomis pastatyti ir įsteigti ant žemės meilės viešpatystę. Negalima dargi laukt nuo jų, kad jie tam supuvusiam buržuazijos pasauliui kovą paskelbtų, nes jie patys tikri jo vaikai. Jie jau tarnauja. Jie gauda trupinius nuo turtingųjų stalo.

(Toliaus bus.)

S. Manenkov. SKUNDAS ARZUOLYNUI

Tavin, žaliasai arzuolyne, Skubiuosi visuomet liūdėsyj; Tavo žalioji karalija Gaivina ramybę man širdyj.

Tavyj tik aš užmirštu Skaudžius gyvenimo vargus, Tik tau aš sielą atveriu, Tik link tavęs drąsiai einu.

O tu, kaip motina tikra, Linksmai mane pasitinki, Lapais švelniai šlamėdamas, Ant kelių sau pasodini.

Aš greit vargus čia užmirštu, Kaip švelniai, meliai glamonai, Ir vis džiaugsmingai priimu, Ką sielai mano tu šnabždi.

Vertė Vilnietis.

LIBERALAI IR SOCIALISTAI

Europiečiams gali rodytis keista, kad Amerikos socialistai yra daug dešinesni už liberalus. Liberalus dabartiniu laiku galima laikyti šokia tokia parama kovojantiems Amerikos darbininkams, kuomet socialistai nėra jokia parama. Jie dargi kliudo sąmoningų darbininkų veikimui.

Liberalų atsinešimas link Rusijos proletarinės valdžios visuomet buvo geresnis, negu socialistų. Socialistų organai "Forward" ir "Call" visuomet kabinėjosi prie darbininkų organizacijos Friends of Soviet Russia ir tuomi bandė pakenkti Rusijos baduolių šelpimui. O kada prasidėjo Maskvoj teismas pasivadusių socialrevoliucionieriais kontrrevoliucionierių, tai socialistai bandė sukelti bent dalį darbininkų protestuotį prieš nuteisimą kontr-revoliucionierių ir reikalauti laisvės visoms Rusijos "socialistų sriovėms". Liberalai neprišidėjo prie tų protestų.

Liberalai visuomet labiau priešinasi kiekvienai šios šalies valdžios pastangai slopinti darbininkų judėjimą. Kuomet socialistai, matydami, kad nuo to daugiausia nukentės komunistai, arba kalba pusiau lūpų orieš tas pastangas, arba visai nutyli.

Kaip tatau išaiškinti? Žinoma, aiškinti tatau socialistų blogumu ir liberalų gerumu moraliu žvilgsniu būtų klaida. Čia reikia įjieskoti materialiu priešasčių. Socialistų Partija, anot d. Kruse, yra 2nd Ave. partija, tai yra smulkių biznierių partija. O jai vadovauja keliolika advokatų, kurie įjiesko sau vietų valdžioje ir tikisi būti išrinkti tos partijos. Proletarų toj partijoj kaip ir nėra, apart mažo skaičius, kurių didžiama irgi sapnuoja apie patapimą biznieriiais. O juk ir smulkūs biznieriėliai ir advokatai revoliucijos neapkenčia. Delto jie priešingi kiekvienam revoliuciniam darbininkų judėjimo žingsniui.

Liberalai Amerikoj neturi savo partijos. Jie leidžia kelis grynai liberališkus savitraščius, turinčius gana laug skaitytojų. Yra keli dienraščiai irgi pusiau liberališki. Tie liberalai, kurie susispietę apie savitraščius ir kurie, reikia sakyti, vadovauja liberaliniam judėjimui, yra daugiausia proinio darbo proletariatas tur būt neapsirikiusi pasachės, jog dauguma tų savitraščių rašytojų yra mokykų profesoriai ir kitokie už ilgas dirbantieji profesionalai. Delto savo ekonomine padėtim jie artimesni darbininkams, negu socialistai. Tiesa, Amerikoj protnio darbo proletariatas dar neorganizuotas ir nekovoja prieš išnaudotojus, bet jis instinktyviai šliejasi prie kovojančio sunkaus darbo proletariato.

(Tasa ant 4-to pusl.)

SVARBI ŽINIA!

Visi knygu pardavėjai ir literatūros agentai prisiųskite mums savo adresus, o aplaiksyite jums svarbų ir naudingą pranešimą. Rašykite tuojaus!

J. BARKUS, Box 129, Gen. P. O. New York, N. Y.

O nelaimė! Yra daug žmonių, kurie juoksis iš tavo sielvarto! Tačiau geras draugas patars naudoti

Ruffles

pleiškamų mirtinąjį priešą. Suvilginkite Ruffles savo galvos odą kasdien per kokį savaitę laiko ir pleiškaos tuojaus pranyks. Naudokite Ruffles nuolatos ir po to, ir tuo budu užlaikykite savo galvos odą švaria ir sveika ir savo plaukus gražiais ir žvilgančiais.

Kaina 6c. aptiekose, arba prisiųskite 75c. tiesiai į laboratoriją. F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Bell Phone — Poplar 7545.

A. Stankus Geriausias Lietuvis GRABORIUS 1023 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.

LAIDOJU NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINŲ TIK UŽ 100 DOL. Duodu grabą, karavaną, automobilį ir išvą nuo pat pradios iki pabaigai patarnavimą tik už 100 dolerių.

111 CIGARETAI

10c JIE YRA GERI

Brooklyn LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ĮSTAIGA. Salės dėl Balij, Koncertų, Bažnyčių, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Pulkus stiečius su naujaisiais įtaisymais. Keturiolika bolų alejos. KAINOS PIRKIAMOS. 949-959 Willoughby Av. Tel. 3842 Stagg.

Daiktai, kurie Užlaikomi Ilgesniam Laikui

AUKSORIUS R. LIPTON Vinokie brangakmeniai, šedai, laikrodžiai, įvairūs auksiniai ir sidabriniai daiktai ir laikrodžiai su didžiausiu pasirinkimu galima gauti pas R. LIPTON 701 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

ATMINK SAVUOSIUS LIETUVOJ

SIŪSKITE PINIGUS LIETUVON PER

'LAISVĖS'

PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIŲ

Pinigai, siunčiami per "Laisvės" Pinigų Siuntimo Skyrių, pasiekia Lietuvą GREITAI ir SAUGIAI. "Laisvės" Pinigų Siuntimo Skyrius rūpinasi GREITIAUSIAI IR PIGIAUSIAI pristatyti pasijustus pinigus ten, kur ir kam jūs juos pasiuntėt.

Siųskit pinigus Lietuvon tuojau, nes kursas dabar yra tokis žemas, kokio dar niekad nebuvo. Jūsų doleris ten dabar labai daug reikš.

"Laisvė" nedaro didelio pelno iš siuntimo pinigų Lietuvon, todėl, kad mūsų tikslas ne pasipelninti iš to, bet pagelbėti "Laisvės" skaitytojams ir šnapi mūsų draugams ir priitarejams.

Taigi, norėdami pagelbėti saviesiems Lietuvoj, visuomet kreipkitės prie "Laisvės" Pinigų Siuntimo Skyriaus, o tūmi suėdysite pinigus, kuriuos permokėtumėte siunčiant per kitas agenturas, ir užtikrinsit mūsų pinigų GREITĄ IR SAUGŲ PRISTATYMĄ.

Adresuokit:

LAISVĖ 46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.

JUSŲ ARTIMIEJI LAUKIA JUSŲ PAGEBŲ JUSŲ DOLERIS JIEM DAUG GERO PADAR

Pasarga Detroito Lietuviai su Darbininkam

Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti valstus daug pigiau negu kitur. Ypač dabartiniamis kriticiais laikais. M. A. KISHON, Aptiekos Savininkas. 8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST. — DETROIT

KAIP IR KOKIU BUDU ATSIKADO PINIGAI?

Daugelis iš mūsų praleidžiame ištisas valandas, kaip kada net ir ištisas dienas diskutavimui to klausimo: kaip ir kokiu būdu atsirado ant pasaulio pinigai ir kas nustato jų vertę?

Tas klausimas yra gana svarbus, todėl būtina reikalus yra kiekvieno lietuvi darbininko ir darbininkės susipažinti su juo.

Teisingai išrišti tas klausimas jokių mokyklų ir lankiusiems lietuviams darbininkams iki šiol buvo gar sunku, nes lietuvių kalboj nebuvo tinkamų rankvedžių. Dabar jau tas keblumas pašalintas.

Dabar, kurie tikslai žingėdaujate tuo klausimu kaip ir kokiu būdu atsirado pasaulij pinigai ir kas nustato jųjų vertę, tai kuogreičiausiai nusipirkite naują išėjusią lietuvių kalba knygą ĮZANGA I POLITINĖ EKONOMIJA. Kas tikslai perskaitys tą knygą, tai jau nereikės daugiau sukti galvą apie pinigų atsiradimą ir jų vertės nustatymą. Toj knygoj aiškioj trumpoj formoj yra išdėstyta, kaip ir kokiu būdu atsirado ant pasaulio pinigai ir kas nustato jų vertę, taip, kad ir mažiausiai suprantantis politinę ekonomiją darbininkas lengvai galės suprasti apie pinigų atsiradimą ir jųjų vertybės nustatymą.

Knyga ĮZANGA I POLITINĖ EKONOMIJA yra parašyta garsaus rusų ekonomisto A. Bogdanovo ir išsideda iš 240 puslapių.

Knygos kaina puikiais audimo viršeliais ir aukso nėmis raidėmis tikslai \$1.50.

Užsakymus ir pinigus siųskite šiuo adresu: "LAISVE", 46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.

GERALAI IR SOCIALISTAI

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

Mes, lietuviai, Amerikoje ir neturime liberalų. Ir yra jų kiek, tai taip ymūs, jog nėra kas kalbėti apie juos. O mūsų "socialistai" tokie, kaip ir amerikoni "socialistai". Kelečiai "socialistai" jau sėdišidirbę reputaciją kaip užnirčiai. Jų psichologija ir yra kromelinko socializmas. Naujieniniai "socialistai" toj srityj buvo atsilikę, bet dabar jie tik pasivijo savo kamaromil, bet ir pralenkė. Dabar barū augščiau tikslu yra Kas... Kontraktai prieš sąjėdys draugus, bylinėjėsis su šerininiais ir da... direktorių juk aiškū... asias faktas, kad biz... Naujienų bosams yra... brangesnis, negu ide... e, yra šiek tiek skū... arpe amerikonų ir lie... "socialistų". O skū... yra tame, kad mūsų... yra daug atzagareivė... ir silpnesni. "Naujie... tik kad nepitaria... žuotų darbininkų ju... bet jau yra prisidė... prie "open shop" sis... vykintojų, kurių... usias tikslas yra iš... visas darbininkų or... jas; o ypatingai jie... aug pastangų ardyti... derikos darbininkai iš... istų negali nieko lauk... bar jie nepadeda dar... kovoti, o paštrė... svai jie gali būti... lais darbo žmonių

Vilnietis.

L.D.L.D. REIKALAI

L.D. II Apskričio kuopos do... kaplinė ALDLD. Agita... cijos Mėnesio.

D. II Apskričio valdy... ria sekancias dienas... maršrutui:

- Brooklyn, N.Y., spalio 2
Newark, N.J., spalio 3
Jersey City, N.J., spalio 3
New York, N.Y., spalio 4
C. Brooklyn, N.Y., spalio 4
Elizabeth, N.J., spalio 24
Great Neck, N.Y., spalio 22
Cliffside, N.J., spalio 20
Paterson, N.J., spalio 9
Amsterdam, N.Y., spalio 29
Schenectady, N.Y., spalio 30
Harrison, N.J., spalio 16
Manheth, N.Y., spalio 10
So. Brooklyn, N.Y., spalio 18
Hillside, N.J., spalio 11
Linden, N.J., spalio 12
Yonkers, N.Y., spalio 8
E. New York, N.Y., spalio 16
Long Island City, N.Y., sp. 19
Bayonne, N.J., spalio 17
Kiekviena kuopa būdina turi... ti bent vieną prakalbą laike... Agitacijos Mėnesio, kuris... su pirmą dieną spalio... su paskutinę dieną spalio.

Apskr. 12 konferencijoj... kad per Agitacijos Mė... kalbėtojų lėšas padengs... skr., o kuopos pasidengs... lėšas. Bet kurios kuopos... iniai silpnos, izde pinigų... neturi, tai kreipkitės prie... skiri, ir Apskritys stengsis... as padengti.

Visos kuopos negalės su... prakalbų virš nurodyto... lenomis, tai paskirkite sa... nių ir pasiūskite org. d... niui.

Platesnių informacijų ir... jų kreipkitės prie II... org. d. J. V. Tamsono, 4... dford Ave., Brooklyn, N.

V. K. Sherailis, ALDLD. II Apskr. Sekr.

KANDIDATŲ APKALBĖ JIMAS.

Kadangi jau prasidėjo apkalbėjimas per organą "Laisvę" kandidatų į ALDLD. viršininkus 1923 m. tinkamumo, todėl noriu ir aš išreikšti savo mintį apie kompetentiškumą draugų bei draugių užimti ALDLD. valdyboj vietą sekantiems metams.

Visada pažūrėkim į praeities darbus, ar tai ypatas, buvusiu arba esančiu viršininku, kokios nors organizacijos, ir tada padarykim išvedimą: jeigu savo pareigas atliko ir pildė didžiūmoms narių valią, tada mes užgiriame juos ir renkame ant toliau, o jei neatliko savo pareigų, tai prašalinam — statom naujus darbuotojus jų vietoj.

Bet praktika mums parodė, per pereinus 2 metus, kad mūsų ALDLD. viršininkai, atliko sąvo užduotis, kurias mes buvom uždėję ant jų pereinų metų rinkimose. Jie nenuleido ALDLD. klajoti kur nors po balas, bet išlaikė ant tiesaus darbininkų kelio. Jeigu išrinksim draugus su gerais norais ir pasišventimū dirbti organizacijai, tada ji išaugs į milžinišką organizaciją. Jeigu išrinksim tik "garbės jieškotojus", tai mūsų didžiulė ALDLD. liks negyva raide tarpe Amerikos sąmoningų darbininkų. Todėl prisieina tarti keletą žodžių apie sekamus draugus, kaip tinkamus viršininkus į ALDLD.

K. Steponavičius, tai nenulstantis draugas, kuris pasišventusiai dirba per paskutinius kelis metus del labo mūsų didžiulės organizacijos (ALDLD.) sykiu ir del viso pasaulio darbininkų labo. Taipgi užsitarnavo nuo Liet. rev. draugų pasiškėjima, net likos paskirta į Lietuvos Draugų Atstovybę. Šiuo laiku užima ALDLD. sekretoriaus vietą. Reikia, dirba kiek tik pajėgia. Dar noriu vieną dalykėlį paminėti. Kada žiaurios šios šalies aplinkybės išsaukė ant pagrindų Amerikos Darbininkų Partija 1921 metais, d. K. Steponavičius ištiesė savo ranką linkui A. D. P. ir likosi aktyviu jos nariu. Tuom laiku tam tikros rūšies elementai nedrįso apsaukti jį "veidmainiu", "centristu" ir t. t. Kodėl? Todėl, kad d. K. S. nelaužė Kominterno žodžio.

Gyvenimas mums parodė šiandien, kurie buvo veidmainiai. Keletą mėnesių tam atgal, nekuriu iš ty elementų bastėsi miestas iš miesto ir skleidė visokias nesąmones apie A.D.P. o šiandien nekuriu iš jų likosios nariais. O drg. K. S. visada stovėjo ant tiesaus kelio, to kelio, kuriuo eina viso pasaulio sąmoningi darbininkai.

Dr. V. Andriulis taipgi senas mūsų veikėjas, dirbęs kiek laiko tam atgal prie laikraščio "Vilnietis"; paskutiniu laiku dirba prie dienraščio "Laisvės". Taipgi važinėja su prakalbomis žodžiu aiškindamas apie svarbių organizacijos. Reikia, dirba del gerovės ALDLD. ir sykiu del viso pasaulio darbininkų. Manau, kad būdamas C. P. Kom. taipgi dirbs, kiek jo spēkos pavels.

Dr. V. Paukštys gerai visiems žinomas ir nenulstantis darbuotojas. Dr. V. Paukštys yra dabartinis dienraščio "Laisvės" atsakomasis redaktorius; jis pajėgus išlaikyti "Laisvės" poziciją taip, kaip reikalauja revoliucinių darbininkų reikalavimai. Taipgi d. V. P. yra pasiskirtas į Lietuvos Draugų Atstovybę Lietuvos draugų. Tikiu, kad d. V. P., būdamas ALDLD. P. K. pavartos visus savo gabumus ir energiją del labo ALDLD.

Dr. P. Bukšnys, dabartinis ALDLD. išdininikas, parodė, jog užlaikė mūsų org. izda tvarkingai ir viską teisingai atliko. Taipgi tartainai darbą varė pirmyn.

Dr. A. Petrika. Tūli sako, kad d. A. P. būtų geras, tik

visa bėda tame, kad jis daktaras, o ne buferis ar paprastas darbininkas. Mano įsitikinimas štai ką diktuoja: mes turime didžiulius, kad A. P. pašvenčia laiką ir energiją del labo ALDLD., nes pas mus ir taip stoka "intelektualių" darbininkų. Praeitais parodė, kad d. A. P. dirbo del gerovės ALDLD. Aš manau, kad ir ant toliaus dar daugiau dirbs.

Drg. M. Undžienė yra darbėšti darbininkė. Ji dirba LMPS. organizacijoje ir yra A.D.P.L. S. centro sekretore. Be abejonės, ji tinkama ir ALDLD. centran.

Drg. J. Aleksis yra ištikimas draugas. Paskutiniu laiku jis dirba prie dienraščio "Laisvės".

Viršminėtus draugus, es, turėdami ALDLD. 1923 metais viršininkais, turėsimė veiklą mūsų apšvietos organizaciją.

Kada širdis bus sveika ir veiks gerai, tada tik bus paskėmingas mūsų veikimas. Kadangi viršminėti draugai yra tarpiausiai ryšiais susirėję su tarptautišku viso pasaulio darbininkų judėjimu, jie ir būdama ALDLD. viršininkais nenuleis klajot kur nors po balas, bet stengsis palaikyti ant to kelio, kuriuo maršuoja viso pasaulio sąmoningi darbininkai.

ALDLD. šiais metais pagaminom gery knygų, tikiu, kad 1923 metai bus dar vaisingesni knygomis. Kuriam rūpi gerovė ir ateitis mūsų organizacijos (ALDLD.), tai balsuokit už sekamus draugus į Pild. Kom. 1923 m.: K. Steponavičius, V. Andriulis, V. Paukštys, P. Bukšnys, A. Petrika, M. Undžienė ir J. Aleksis.

52 kp. Narys.

KORESPONDENCIJOS

EASTON, PA.

Truputis žinių iš ALDLD. 13 Kuopos Veikimo.

Nors ALDLD. 13-ia kuopa turi išrinkus korespondentą, kad karts nuo karto parašytų žinučių iš ALDLD. 13 kp. veikimo ir abelnai iš darbininkų judėjimo, bet ant nelaimės daugiau kaip per pusę metų tas mūsų korespondentas neparasė nei vienos korespondencijos. Aš nežinau, su koku tikslu tie draugai apsimia atlikt tam tikrą darbą, kuris jiems yra absoliutiškai svetimas. Mat, tiem draugam tur būt atrodę, kad veikimas pasidaro iš vardo, o ne iš darbo. Todėl jie vardus ir gaudo.

Nors neesmi kuopos koresp., bet kantrybės netekęs turiu pavaduot koresp. plunksna.

Praeitą žiemą, kuomet frakcinė kova buvo iškilus iki augščiaušio čiukuro, ALDLD. 13-tos kuopos draugai veikė, rodos, su didžiausia energija. Susirinkimas lankydamo kaip iš vienos, taip ir iš kitos frakcijos kuoskaitlingiausiai. Nors tankiai daug laiko ir energijos sunaudodavom ir bereikalinguose ginčiuose, bet visgi tuo pačiu tarpu buvo gilnamasi ir į klesų kovą. Bet kai frakcinė kovą pasibaigė, tai sykiu pasibaigė draugų ir energija ir visas veikimas. Iš 46 ar 48 draugų ant susirinkimo atsilanko ne daugiau, kaip 10 ar 12. Tai didžiausias apsilėidimas! Ant susirinkimų atrodę, lyg ko tai trūksta. Draugai, kaip manote, tai darydami? Ar manote, kad frakcijom pasibaigus, pasibaigia sykiu ir visas mūsų veikimas? Ne, draugai, mes frakcijas užbaigė turime visi kaip vienas mestis į klesų kovą frontą. Turim lankytis į susirinkimus kuoskaitlingiausiai. Turim diskutot ir risti kasdien kylančius vis naujus ir naujus klausimus. Nes tai mūsų paskia ir viską teisingai atliko.

Dr. P. Bukšnys, dabartinis ALDLD. išdininikas, parodė, jog užlaikė mūsų org. izda tvarkingai ir viską teisingai atliko. Taipgi tartainai darbą varė pirmyn.

Dr. A. Petrika. Tūli sako, kad d. A. P. būtų geras, tik

Kapitalistai mum neduoda atostogų — kaip žiema, taip ir vasarą lygiai mus spaudžia. Todėl ir darbininkų veikimas neturi turėt periodų. Turi stovėt ant sargybos savo reikalų kaip žiema, taip ir vasarą.

Na, pagaliaus ateina ir rudens laikas. Nors dabar sukrusime prie veikimo. Pagaliaus mes turim, draugai, pasiėmę svetaimę, kaip susirinkimam laikyti, taip ir lavintis. Jeigu, draugai, ir ant toliaus taip darysite, tai mes svetainės palaikyt nebegalėsime. Nes jau ir už šį mėnesį randos savininkui nebeturime iš ko užmokėti. Ant ateinančio susirinkimo, kuris atsisbus pirmą pedėdienį spalio mėnesio, turite atsilankyti visi. Turim būtinai daryt atitinkamus žingsnius palaikymui svetainės. Ką gi darysime be svetainės orui atvėsus? Kur gi mes susirinksimė lavintis? O lavintis, kas tinkamai pažint savo klesos reikalus, taip yra reikalinga, kaip duona gyvenimui.

Todėl, draugai, aš juos kviečiu ateiti į sekantį susirinkimą del dviejų priežasčių: 1) turim praplėst mūsų veikimą platesne papėde; 2) būtinai turim surast būdus svetainės palaikymui.

Draugai, ant toliau taip būt negalima. Jeigu mes esam susipratę darbininkai, tai mes turim iš šakny raut dvi negeistinas ydas. Viena, nesilankymą į susirinkimus, o antra, tai kaukiliukų bėrimą, kur praleidžiama daug brangaus laiko ir sveikatos sulindus tvankiuos sklepuose per naktis. Prie to tankiai ne vienas ir algą prašaua. Jei taip daryt vien tik parapijoni, tai galima būtų pasakyt, kad žmonės tamsūs, nepažįsta kas gera ir kas bloga; bet kupmet tai daro ir tie draugai, kurie mano, kad stovi darbininkų avangardo eilėse, tai tokiem neatleistina!

Zealot.

NASHUA, N. H.

Praedėm Placiaru Veikli.

Rugsėjo 10 d. š. m. įvyko ALDLD. 42 kuopos susirinkimas. Labai apgalėtina, kad į šį susirinkimą atsilankė mažai narių. Priežastis gali būti silpnas oras. Bet nors mažai draugų atsilankė, vienok dalykus svarstė gana rimtai.

Perskaicius protokola pereinoto susirinkimo, sekė valdybos raportas. Pasirodė, kad viskas eina į normales vėzes. Toliaus, naujuose sumanymose, nutarta rengtis prie Agitacijos mėnesio, kad surengus kuodaugiau, sia prakalbų ir praplatinus kuodaugiausia literatūros. Išakyta komisija iš trijų ypatų. Visi apsiėmė draugai yra gana darbėstus. Tikimės, kad darbas eis pusekmingai. Nutarta parsiurtinti lapeliu "Kodel Amerikos Valdzia Pripažina Lietuvos Buokiu Valdzia". Išrinkta du kuopos korespondentai, kurie parašys žinučių į darbininkų kles laukraščius, "Laisvę" ir "Vilnietis" iš progresyvių kuopų veikimo ir iš abelno darbininkų furajėdimo. Kaip matote, visi nūtarimai yra gana geri, tik reikia juos tinkamai gyveniman įvykdyti.

Reikia paminėti tai, kad prieš porą metų atgal, čia buvo geras smarkus veikimas, bet atsiradus porai nenoramų, prisijėjo progresyviem draugijom gana daug nukentėli, o vėliaus, užėjus "kairumo ligai", dar pagilėgo, nes rimtesni draugai pradėjo nesilankyti į susirinkimus. Kiti pasitraukė visai iš kuopų, kas davė progą priešams sustiprėti. Bet dabar vėl veikimas atsigauna pas draugus. Atsiranda draugiškumas. Taip

ir reikia. Dirbkime, draugai, o pasekmės bus geros. Suprantama, reikės padirbėti iki viską atitaisysime. Bet žinote, kad nieko nėra negalimo.

Traktetis.

MONTELLO, MASS.

A.D.P.-L.S. 51 kp. Susirinkimas ir Liuosybės Choro Pūknikas.

Turim pažymėti, kad į susirinkimą neatsilankė didesnė pusė narių. Tai yra labai blogai. Draugai, mes turime žinoti gerai, kad juo daugiau ateina į susirinkimą narių, tuo geriau svarstyti visoki klausimai ir didesnis veikimas pasidaro.

Susirinkimas, apsvarstęs šita klausimą, perleido nutarimą, kad kuris narys neatsilankys tris kartus į susirinkimą, bus išbrauktas iš A.D.P. L.S. 51 kp. Tai draugai, kurie manote darbininkų judėjime dalyvaut, tai atėikite į susirinkimus ir atsvėskite naujų draugų, kad padidinti mūsų spēkas.

Miesto Centralio Komiteto nariai išdavė raportą, kad jie yra nutarę sudaryti bendrą frontą. Kuopa užgyrė M. C. K. nutarimą. Komiteto nariai eis per visas vietines organizacijas, ragindami sudaryti bendrą frontą. Organizacijom patartina šį klausimą rimtai apsvarstyti ir veiklius draugus paskirti į komitetą sudarymui bendro fronto.

Šiame susirinkime prisirašė vienas naujas narys — A. Sauska. Pasvarstius daugiau mažesnių klausimų, susirinkimas užsibaigė, nes visi skubinosi į pūkniką.

Liuosybės choro pūknikas pavyko iš visu pusių gerai. Zmonių dar pirmą sykį naujame parke tiek daug buvo. Girdėjau, kad choriečiams pelno liks apie 200 dol. Tas jiem daug pagelbės ant tolesnio veikimo, So. Bostono ir Norwoodo chorai dalyvavo. Išgirdome daug dainų. Visus gerai palinksmino.

Buvo draugė Petrikienė ir pasakė puikią prakalbą apie dabartinius streikus angliakasių ir gelžkeliečių. Taipgi drg. Petrikienė nepamiršo ir tų draugų, kurie likosi areštuoti Michigano valstijoje ir aiškino delko juos areštavo ir už ką juos persekioja. O minia aplink sustojusi klausėsi. Kurie pirmą kartą girdėjo draugės Petrikienės prakalbą, gyrė, kad gerai kalba.

Draugė Petrikienė prisiminė ir apie aukas ir, rodosi, surinko apie \$10 įkalintiems draugams. Taipgi ir Lietuvos politikams kaliniams liko surinkta apie \$30.

Buvo virvės traukimas; monteliečiai lengvai nutraukė south-bostoniečius. Buvo ir bėgnynių. Bet per daugumą žmonių negalima buvo matyt. Vėlai ir linksmi užsibaigė didelis piknikas.

ALDLD. 6 kp. Koresp.

BRIDGEPORT, CONN.

ALDLD. 63 kp. susirinkimas įvyko 28 d. rugs. Visi nariai buvo suaukti atvirutėmis. Po atidarymo susirinkimo buvo priimti 4 nauji nariai. Toliaus svarstyta kiti kuopos reikalavimai. Paskui buvo nomnuojami nariai į apskričio Pild. Kom. sekantiems metams.

Vėliaus svarstyta, kaip geriau prisirengti prie agitacijos mėnesio ir kaip gauti naujų narių; kaip rengti prakalbas, kad būtų pasekmingos ir kokią literatūrą platinti. Nutarta platinti "Darbininkų Tiesą"; "Laisvę", "Moterų Balsą" ir Lietuvos leidžiamus darbininkiskus raštus.

Buvo skaitomas protokolas ALDLD. 3-čio apskričio konferencijos, kuri atsisbuvo 13 d. rugpjūčio. Išskausyta raportas delegato, kuris dalyvavo minėtoj konferencijoj. Po išklausymo raporto kiti ginčai. Paskui prieita prie išvedimo, kad reikia išnešti papeikimo rezolu-

cija 3-čio apskričio konferencijai, išnešta sekanti rezoliucija:

Papeikimo Rezoliucija.

Mes, 63-čia kuopa, duodame papeikimą 3-čio apskričio konferencijai už tai, kad nesistengė nuosekliai risti konferencijos dienotvarkio klausimus; klausimą politinių kalinių.

Kadangi mes dabar turime du politinių kalinių fondus — LMPS. fondą ir Liet. Draugų Atstovybės fondą, kuriodu tarp savęs veda bereikalingus ginčus ir per tai demoralizuojame rinkimą aukų del politinių kalinių.

Apskričio konferencijai reikėjo surasti būdą, kaip tuodu fondu sustabdyti nuo bereikalingų ginčų, kad pasekmingai galima būtų darbą tęsti tolyn gelbėjimą politinių kalinių Lietuvoj ir šioj šalyj.

3-čio apskričio konferencija priėmė tarimą, kad galima pinigai siusti politiniams kaliniams per tokius fondus, kokie kam geriau patinka. Tai reiš-

(Tąsa ant 5-to pusl.)

ŠELPKITE RUSI. JOS BADAU. JANCIUS ŽMONES.

NAUJA KNYGA KRISTUS LIETUVOJ

PARASĖ P. AUBROTAS

Sios knygutės netekim gauti Jos atgalvis patu ir gauti kalba, jog knygutė be gauti jdomi. Tai yra apysaka, pūkniais ruožais piešianti dabartinę Lietuvos padėtį, būtinai ir žvalgybos darbus ir absinai policinės Lietuvos pūknikos išgyverima. Kiekviena džiaugsis perskaite šia knygutę. Kaina tik 20 centų.

Agentams duodame gerą pūknimą. Kuopų agentai nepraleiskite progos.

Užsakymus ir pinigų gauti sekantiems: VILNIS 2513 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

KNYGOS ATPIGINTOS

Table with 3 columns: Knygos Vardas, Kaina, Abižanta. Lists various books and their prices.

Sios visos knygos yra atpigintos nuo 1 d. Spalio iki 1 d. Lapkričio, 1922 metų.

Visi agentai nepraleiskite šios puikios progos, pasinaudokite jaja, nes tokios progos retai pasitaiko. Ant visų virš minėtų knygų agentam duodame 25% nuolaidą.

VISI PASISKUBINKITE SU UŽSAKYMAIS. Siųsdami užsakymus adresuokite taip:

"MOTERŲ BALSAS"

46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.

KNYGOS UŽ DYKĄ

Visiems, kurie užsirašys laikraštį "Vilni", einantį ru syk į savaitę, 8 puslapių didžio ir prisius 3 dolerius, duosime už \$1.50 knygų visai dyka.

Knygas galite pasirinkti iš sekancio surašo:

- 1. Politiskis Minų Streikas. 28 puslapiai.
2. K. Marksas. Jo Gyvenimas Raštai ir Darbai. 47 pusl.
3. Kovotojų Giesmės. 45 puslapiai.
4. Prickus Engels. 54 puslapiai.
5. Moterų ir Politika. 50 puslapiai.
6. Kunigai, Bedveiai ir Socialdemokratai. 28 pusl.
7. Darbininkų Priespauda ir jos Priežastis. 28 pusl.
8. Atėičios Surėdymas. 46 pusl.
9. Darbininkų Sveikata. 36 pusl.
10. Trinitas (Laisvos Dalnes).
Ta pati apdaryta
11. Praskaitimai ir Praskaitėliai. 21 pusl.
12. Socializmo ir Krikščionybės Idealai. 27 pusl.
13. Moteris ir Socializmas. 429 pusl.
Ta pati apdaryta
14. Nekaltas. Apysaka. 19 pusl.
15. Paskaitos iš Politiskos Ekonomijos. 105 pusl.
16. Darbininkų Kalendarius 1917 metų. 112 pusl.
17. Anarchizmas ir Socializmas. 139 pusl.
Ta pati apdaryta
18. Moksline Socializmo Išplėtojimas. 237 pusl.
Ta pati apdaryta
19. Literatūros Konceptas. 26 pusl.
20. Kaip Kunigai Rūpinasi Darbininkais. 28 pusl.
21. Proletarinė Revoliucija ir Renegatas Kavatai.
Ta pati apdaryta (143 pusl.)
22. Tveriamasis Revoliucijos Socializmas. 100 pusl.
Ta pati apdaryta
23. Krikščionių Mokslas ir Darbininkai. 30 pusl.
24. Lietuvos Laisvė ar Liet. Žmonių Laisvė. 30 pusl.
25. Militarizmas. 173 puslapiai.
Ta pati apdaryta
26. L.S.S. Sekr.-Vertėjo Raportas X Sąvaidinimui.
27. Otiee Konstantin
28. Rusų Soc. Rev. Uždavimai Sov. Resp. Slek. ir Darb. 64 p.
29. Naujosios Gadynės. Kompletai 1916 ir 1917.
30. Kaip aš tapu Milionierium.
31. Kiliant per Paką.
32. Grinveišios. 54 pusl.
33. Stabmeldis.
34. Organizavitės.
35. Galtinias Klesų Kovos Tiklas.

PINIGUS SIŪSKITE SEKANCIU ANTRASŲ: "VILNIS"

2513 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

KORESPONDENCIJOS

(Tąs nuo 5-to pusl.)

Vakūčiai ką skaito, apie tą ir klausinėja. Išvadas gal ir nevisada pasiseka tinkamas padaryti, nes apart "Draugo" spaustuvės kitokių skaitymo vadovėlių nesiranda.

Moterys klausia, kaip ten su tuo LMPS, Centru, kuris žadėjo išleisti vaikų mokyklėms vadovėlių, bet iki šiol neišleido. ALDDL. 79 kp. Koresp.

VIETINĖS ŽINIOS

Is Draugijų Konferencijos.

Pereito utarninko vakare atsibuvo draugijų konferencija protestui prieš Johnsono bilį. Pirmiausiai buvo perskaitytas ir priimtas perietos konf. protokolas. Paskui sekė raportas masinio susirinkimo rengimo komisijos. Pirminkas masinio susirinkimo raportavo, kaip komisija rengė masinį susirinkimą. Aiškino, kad, prisilaikant konferencijos tarimo, buvo kreiptasi prie katalikų sriovės, kad jie pastatytų savo kalbėtoją, bet katalikai atsakė, pasiūlydami, jog jie negali dalyvauti sykiu su komunistais.

Toliau buvo apkalbama lėšų padengimas. Apskaičiuota, kad visoms draugijoms išeina sumokėti po \$4.00 už padarytas lėšas per perietą masinį susirinkimą. Yra keletas tokių draugijų, kurios dar neprisidėjo prie padengimo lėšų už pirmutinį susirinkimą ir nedalyvavo su rengime antrojo masinio susirinkimo. Todėl likosi išrinkta komisija, kuri nūeis pas tas draugijas ir išskolektuos iš jų pinigų, už pirmąjį masinį susirinkimą. Dalyvavusieji delegatai pareiškė, kad jų draugijos prisidės prie padengimo lėšų.

Buvo pakeltas klausimas, kad draugijų delegatai ant vietos sumokėtų pinigų, o bilas galės priduoti savo draugijoms bilė laiku. Didžiama delegatų pasiūlykino, jog su savim neturi tiek pinigų ir negali dabar užmokėti. Tada kilo mintis, kad reikia susaukti dar vieną konferenciją ir ten galutinai užbaigti pinigų klausimą. Nekurie delegatai išsireiškė, kad kitą konferenciją suėję delegatai ir sumokėję pinigų galės panaikinti konferenciją, jei nesiras svarbesnių dalykų, apie kuriuos reikėtų pakalbėti.

Užbaigus senus reikalus svarstyti, vienas delegatas pakėlė klausimą apie Lietuvos valdžios paskelbtą registraciją. Pasiūlykino, ka ta registracija reiškia, sis delegatas darė išvedimą, kad šita konferencija surengtu masinį susirinkimą ir išneštų protestą prieš Lietuvos valdžią už kėsinašį uždeji pančius ir ant Amerikoj gyvenančių Lietuvos piliečių. Tamė klausime kalbėjo dar keletas delegatų ir isi išsireiškė, kad reikalinga protestuoti prieš Lietuvos valdžios stokius blaurlus žingsnius. uoi likosi nutarta susaukti kitą konferenciją 17 d. spalio mėnesio. Taipgi likosi išrinkta komisija iš penkių delegatų, kuri prirens ateinančią konferencijai platesnį paaiškinimą apie registraciją. Vadimasi, klerikai turi progą atėję į draugijų konferenciją išaiškinti, kad ta registracija yra "olrait".

Daigi, delegatai, dalyvavusių draugijų konferencijoj, nepašikite pakelti registracijos klausimą savo draugijose. O augijos turi neatšakyti užsi savo delegatus į sekancią konferenciją, nes ji bus labai svarbi. Turi atsiųsti delegatus ir tos draugijos, kurios dar nėra prisidėjusios prie konferencijos.

Delegatas.

Aktorės Dirbs Šveicorių Darbą.

Equity teatras, kuris randasi ant 48 gatvės, nusprendė pastatyti prie šveicorių darbo jaunas aktorės, kurioms tuo laiku nėra darbo ant scenos. Girdi, kaip greitai atsiras darbo ant scenos kaip aktorėms, taip greitai jos bus ten pastatytos.

Motinos, Auginkite Vaikus Pienu — Ne Arbata.

New Yorko West Side apie linkėj, po num. 444 Greenwich St., motina norėjo užauginti vaiką arbata. Per devynis mėnesius maitino vaiką vien arbata, neduodama pieno. Vaikas pradėjo nykti. Pašauktas daktaras pasakė, kad vaikas nyksta nuo arbatos. Jis sakė, kad reikia vaikui maitinti pienu, o ne arbata. Kūdikis pasimirė ir likosi palaidotas 17 d. rugsėjo.

Todėl, motinos, augindamos vaikus, maitinkite pienu, o ne arbata, kuri džiovina žmogų. "Laisvės" Koresp.

Du Sužeisti Susikūlus Parvažiniams Laivams.

Panedėlyj po pietų Hudson upėj susikūlė Jersey Central Gelžkelio du parvažiniai laivai — "Cranford" ir "Boundbrook". Susikūlus tiems laivams, likosi sužeisti du žmonės. Laivai liko dalinai apdaužyti, bet vistiek dar plaukiojo ir pajėgė išplaukti į kraštą.

Policistai ir Ugniagesiai Prašys Pakelti Algas.

Policistų ir ugniagesių organizacijų atstovai kreipis pas Board of Estimate (Aprokavimo Tarybą), kad ji paremtų jų petijciją, kuria jie pridavė perreitamė liepos mėnesį, reikalaudami pakėlimo ilgu nuo \$2,280 iki \$2500 į mėtus. Manoma, kad jų atstovai bus išklausinėjami ateinančioj pėtnyčioj.

Rugsėjo mėn., 1920 metais, policistams ir ugniagesiams buvo pakeltos algos nuo \$1,900 iki \$2,280. Dabar jie vėl reikalauja, kad jų algos būtų pakeltos.

Cigarų Dirbėjai Sustreikavo prieš Nešvarią Dirbtuvę.

150 cigarų darbininkų apskelbė streiką Schwab Brothers ir Bear cigarų išdirbėjams, prieš nesantitariskas sąlygas dirbtuvėse. Darbininkai reikalauja, kad dirbtuvėj spjaudyklos būtų valomos kasdien, vietoj kartą į savaitę. Kompanija atsiskak tatau išpildyti. Streiko vedėjai sako, kad tai yra svarbus reikalavimas, nes tokis nevalumas, kokis dabar yra dirbtuvėj, labai kenkia darbininkų sveikatai. Sako, kad cigarų dirbtuvėse darbininkai greitai gauna plaučių ligas, jei padirba nesvariose sąlygose. Kompanijai primetama apkaltinimas, kad perreitais metais apsirgo plaučių liga penki darbininkai ir mirė.

Prie to, nuo sustreikavimo darbininkai reikalauja, kad jiems būtų pakelta darbo mokeskis. Firmos savininkai grasiina streikierius, kad jie perkels dirbtuvę į kitą miestą, jei darbininkai nėgris dirbti ant jų pačių darbo sąlygų. Streikieriai žada laikytis tol, kol jų reikalavimai nebus išpildyti.

Radio Pagelbės Sugaudyti Kriminalistus.

Poliejijos komisionierius Ed-right, kalbėdamas Astoro viešbuty Amerikos ir kitų šalių policijos viršininkams, išdėstinėjo, kad radio su laiku bus vienas geriausių įrankių sugaivimui pabėgusių kriminalistų. Kalbėdamas apie įsteigimą \$10,000 radio aparato policijos vyriausioj raštinėj, jis sakė,

kad bėgįj vienu metu per rądįo bus vedami reikalai su departamentais, kurie randasi tolokai už miesto. O po kelių metų visos šalies policija turės susi- nesimus per radio telefoną ir kriminalistai negalės išsisukti.

VIETINIAI PRANESIMAI

PIRMOS ŠIAME SEZONE PRAKALBOS.

ADP. L.S., ALDDL. ir LMPS. komisijų ir narių domėi. Prakalbas, kurias rengia ADP. L. S., LMPS, ir ALDDL kuopos įvyks utarninke, 26 d. rugsėjo, 1922, New Plaza svetainėj. Plakatai jau gatavę, todėl minėtų kuopų nariai ir komės būtinai turi ateiti į "Laisvės" ofisą, paimti plakatus ir išplatinti juos atitinkamose vietose, kad prakalbos gerai išsiskirsintų. Šios prakalbos bus žingeldžios, nes dar pirmos prakalbos šiame sezone. Kalbės d. J. Andrews ir E. Abekas apie Rusijos revoliuciją ir abelna jos padėti. Be to, bus ir dainų: dainuos Audo choras ir d. J. Jankienė-Menkelninaitė.

PARDAVIMAI

PARSIDUODA automobilis "Oldsmobile" 5 pasaziūri, viskas gerai ištaisyta ir naujos mados, veža labai gerai, nėra skirtumo ligum ar kalnas. Gera progna pirkti. Atsiūskite po No. 101 Scholes St., Brooklyn, N. Y. (221-226)

PARSIDUODA labai gera buėrnė. Biznis išdirbtas per ilgus metus. Vieta apgyventa lietuviais ir lenkais. Norinti pirkti kreipkitės šiuo adresu: "Laisvė", 64 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. (220-223)

PARSIDUODA grosernė labai gerą vietoj. Biznis išdirbtas per ilgus metus. Parduosiai lietuviais ir lenkais. Norinti pirkti kreipkitės šiuo adresu: 285 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y. (220-225)

PARSIDUODA buėrnė ir grosernė. Vieta labai gera, nes apgyventa daugiausiai lietuviais. Biznis išdirbtas per daugelį metų. Priežastis parduavimo — partnerių nesutikimas. Norinti pirkti kreipkitės šiuo adresu: "Laisvė", 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. (22-224)

PARSIDUODA didelis biznis, melnyčia su 3 turbinom ir su naujos mados mlitų malanom mašinom. Galima uždirbti iki \$60.00 į dieną ir daugiau. Labai graži vieta, prie miestelio, štiminis ir elektrinis kelias prieina arti melynios. Informacijų delei kreipkitės šiuo adresu: Rapps Mills, R. D. No. 1, Phoenixville, Pa. (222-223)

PASIRANDAVOJA šviesus kambarius ir didelis delei vienor arba dviejų ypatų. Arti gatvėkarių ir elevatorio: S. Totoraitis, 594 Gates Ave., Brooklyn, N. Y.

Parsiduoda 4 šeimynų murinis namas Williamsburge, 19 kambarių su maudynėmis, kaina \$8500. 2 farnilų, 9 kambariai, kaina \$4500. 4 farnilų murinis namas, 15 kambarių, kaina \$5500.

B. A. ZINIS REALTY CO., 420 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Tel., Stagg 3929 (222-227)

REIKALINGA

REIKALINGAS pirmos klasės karpenderis, kuris visą darbą gali vesti prie budavojimo namų ir galintis kiek nors pinigiskai prisidėti. Mokestis \$50 į savaitę. Atsiūskite raštu. Karpenderis 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. (221-226)

Reikalinga vyrų ant dienu ir naktų. Hecker Melnic, 735 Water St., arti Grand St. Ferry, New York. (222-224)

Phone Stagg 6012.

Williamsburg Welding and Repairing Works W. WARREN, Proprietor 101 SCHOLES STREET BROOKLYN, N. Y.

Taisome visokių rūšių ir išdirbtųjų automobilius, pripildome visokius išdžiusius cilindrus, nešūrint, kiekio didžio ir kaip išdile jie nebūtų. Darba atliekame su naujaušios mašinos įtaisymais. Pataisome ir padirbame naujas visas dalis, kurios yra lygtis, kaip iš dirbtuvės nupirkto.

VIŠAS DARBAS YRA GARANTUOTAS. KAINOS PRIEINAMOS. Reikalus esant visuomet kreipkitės augžčiau nurodytu adresu

Telephone: Greenpoint 5812

LIETUVIS DENTISTAS DR. A. PETRIKA 229 BEDFORD AVE., Kamp. N. 4-tos Gatv., BROOKLYN, N. Y. Valandos: Nuo 10 val. ryto iki 12 val. Nuo 2 po pietų iki 9 val. Penktadieniai, sekmadieniai ir švenčių dienomis tik pagal sutartį.

Reikalinga merginų ir moterų priepekimo mlitų ir cereals nuo 18 iki 25 metų amžiaus. 12 dolerių ant savaitės. Hecker Melnic, 735 Water St. arti Grand St. Ferry, New York. (222-224)

TREČIAS "LYROS" NUMERIS.

Jau gauti iš užsienio No. 3, "Lyros", kuriame telpa sekancios muzikalės kompozicijos: "Darbo Giesmė", kurioje perstatoma, kaip darbininkai kviečiami kovon už savo teises ir užtraukti dainą: "Ei laisvės giesme traukim mes, tegul tyronai sudrebės". Tai yra kompozicija J. Schoen. Dainuojama Maestoso upu.

"Tirolių Kalnuose", E. Simono kompozicija aprašo Tirolių Kalnų gražumą ir melodišią baigias "jodeliavimu". Ji labai gyva. "Uošvės Dukrelė", Fr. Shillerio kompozicija, apilainuoja kaip tryš berniukai lankėsi pas uošvėlė dvarely ir viliojo jos dukrelę. "Melodiusis Išėjimas", yra daina apie girią ir apie medžiotojo džiaugsmą iš jos ir jos žvėrių. Tai yra kompozicija Mendelsolin-Bartholdy. Visos minėtos kompozicijos yra sudėtos chorams vyrų, moterų ir mišriems. Kaina knygos 76c., gaunama pas: LEONAS EREMINAS 324 Berriman Street, Brooklyn, N. Y.

TELEPHONE: STAGG 8832.

Dobrovolskis & Radzevičius

LIETUVIAMS PATOGI VIETA UZEITI.

CHRISTIAN LUTZ

418 LORIMER STREET, BROOKLYN, N. Y.

GRABORIAI-UNDERTAKAI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

ISBALSAMUOJAM IR LAIDOJAM NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINIŲ.

456 LORIMER STREET tarp Grand ir Maujer gatvių BROOKLYN, N. Y.

Tel. Greenpoint 2876. Telephone: Greenpoint 2851.

J. LEVANDASKAS

GRABORIUS

272 BERRY STREET, BROOKLYN, N. Y.

AR NORI VALGYT GERADUONA?

Jeigu taip, tai imk duona iš GARSO KEPTUVĖS (SENIAUSIA ĮSTAIGA)

Kepa geriausių duoną iš čyštų ruginių mlitų.

Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą skanią, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duona siunčiam ir į kitus miestus. Savininkai W. Masulevičius ir A. Shrupski 209 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, N. Y.

VISUOMENĖS ATYDAL

Priešiu visiems draugams, kad aš apiladina vieną savo seną fotografijų studiją, kuri buvo po num. 227 Bedford Ave., Brooklyn.

MOTIEJUS KICHAS

Lietuvis Fotografas 579 Grand St., Brooklyn, N. Y. Prie pat Logimer St. ant Victrola storo. Telephone Stagg 4032.

LIETUVISKA AKUŠERKA Marijona Tamkienė Baigusi mokslą New Yorko Mieste Bellevue Hospital. EINU PRIE PALAGU. Darbą atlieku atsakančiai. Valandos: nuo 1 iki 8 vakare. 429 BERRY STREET BROOKLYN, N. Y. Tel. Stagg 6731.

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS. nufotografuoja ir numaievoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y. Telephone Main 9759.

OSVALDAS KIBURIS Užlaiko Puikiausią LIETUVISKA VIEŠBUTI gamina geriausius užkandus, todėl kiekvienam lietuviui yra patogiai vieta užėjimui. Atvažiuosieji į East New York, niekada neužmirškite atsiųsti pas OSVALDAS KIBURIS 858 Glenmore Avenue, Brooklyn, N. Y. (East New York) Telefonai: Stagg 2870, Stagg 1010.

J. BRETTSCHEIDER'S APTIEKA Tai seniai lietuviams žinoma APTIEKA kur receptai išpildomi atydidai ir patyrusiu aptiekoriu. GERIAUSIAS PATARNAVIMAS 500 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

CAFE and BUFFET LUNCH UŽLAIKAU PUIKIAUSI VIEŠBUTI PAGAMINAME GERIAUSIUS VALGIUS IR IVAIRUS UZKANDZIUS Turime įvairių KVEPIANČIŲ CIGARŲ LIETUVIAMS PATOGI VIETA UZEITI. CHRISTIAN LUTZ 418 LORIMER STREET, BROOKLYN, N. Y.

PETER SMITH Real Estate Broker 54 Academy St. NEWARK, N. J. Parduodu namus ir lotus, skolinu pinigų ant lengvų išlygų ir duodu visokius patarimus atsilankiusiems visai VYLTUL. Visi lietuviai norinti įsigyti kokį nors nuosavybę, visuomet kreipkitės pas mane, o visuomet gausite gerą ir teisingą PATARNAVIMĄ. Phone: 4711 Market.

NAMAI IR FARMOS Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir prieinamiausia kaina, Brooklyn mieste ir visuose priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, So. Brooklyn ir C. Brooklyn. 1 fam. — nuo \$1,500 iki \$10,000; įmokėti ant \$1,000 nuo \$150 iki \$200 2 fam. — \$1,800 iki \$10,000 6 fam. — \$3,800 iki \$15,000 3 fam. — \$2,500 iki \$15,000 8 fam. — \$4,090 iki \$20,000 5 fam. — \$3,500 iki \$15,000 20 fam. — \$11,000 iki \$80,000 Budavojame namus ir duodame morgiaus ant namų. Kas per mūsų prirodymą perka, nieko nemoka mums ir aprūpiname teisingai. Ant pardavimo 200 farmų su triobomis ir gyvuliais apie New Yorką, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausias žemės, prie girių, vandenų ir mūsų taigos apgyventa. Parduodame su mažu įnešimu ir lengvu išmokėjimu. B. ZINIS REALTY CO. BRANCH OFFICE: 420 LORIMER STREET (palei Grand Street), BROOKLYN, N. Y. Telefonas: 8929 Stagg.

TANKIAI PAS KIEVIENA TAI KLAUSIMAS, KURIS KYLA: "Kur aš palikau surašit Dentisto kuris būtų labai gerai apiladina ir nebrangus?" I tą klausimą atnako daktaras L. L. RUPPERT ir H. H. FIRESTONE Dental 226 BROADWAY netoli Roebing St. BROOKLYN, N. Y. Dantys yra išrankiami ir netoli somi ant labai lengvų išlygų. Mokestis priimama ta lūpina.

Advertisement for John Stajauskas, a Lithuanian musician. Text: Niekai Yra Gyvenimo Kambariai, Jeigu Juose Nėra Muzikos JOHN STAJAUSKAS 579 GRAND STREET, Netoli Lorimer St. Phone Stagg 0903 1114 MANHATTAN AVE., Netoli Clay St., Phone Greenpoint 3415 BROOKLYN, N. Y., Gali įtaisyti didelę linksnumą ir malonumą jūsų namuose. Kiekvienas lietuvis ateikite pasižiūrėti. TURIME VISOKIŲ LIETUVISKŲ REKORDŲ TAVO PHONOGRAFIUI LIETUVISKOS ROLES TAVO PIANUI \$1.00 į savaitę Phonographai ir pianai duodami ant labai lengvų išmokėsių Speciališkas Nupiginimas ant Švenčių \$1.50 į savaitę \$2.00 į savaitę \$2.50 į savaitę